I чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125

РІК LXVII. Ч. 149. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 5-го СЕРПНЯ 1960 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 5, 1960 No. 149. VOL. LXVII.

ПРЕЗИДЕНТ ДОРУЧИВ ЗБІЛЬШИТИ ВИДАТКИ НА ЗБРОЄННЯ ЗДА

Вашингтон. — Згідно з інформаціями, одержаними з добре поінформованих офіційних кіл, през. Айзенгавер, ідучи за пропозицією військового командування і секретаріяту оборони, доручив збільшити видатно асиґнування на дальше зброєння З'єдинених Держав Америки. Висота цих асиґнувань, як і роди і кількість зброї, що мала б бути випродукувана, будуть устійнені пізніше, але вже тепер відомо, що Пентаґон плянує збудування п'ятьох нових підводних човнів, пристосіблених для випускання ракет типу Поляріс, що їх минулого місяця випробувано з повним успіхом і які довели цим свою оперативну ефективність. Настоює на збільшення кількости таких підводних човнів секретар оборони Томас С. Ґейтс, мол., який вже давніше виступив із домаганням збільшити видатки на оборону і доручив випрацювання відповідних плянів у цьому напрямку. Збільшення асиґнувань на оборону домагаються наполегливо особливо ж провідники демократичної більшости в Конґресі, які добилися схвалення додаткових бюджетових сум на оборону і вимагають тепер їх використання. Так, наприклад, провідник демократів у Сенаті і теперішній демократичний кандидат на віце-президента сен. Линдон Б. Джансон вже в двох листах, висланих на адресу секретаря оборони Томаса С. Ґейтса, мол., запитував, коли і як думає уряд використати суму 700,000,000 долярів, признаних Конґресом на оборону понад вимаганих президентом Айзенгавером 39,300,000,000 долярів. В одному із чергових своїх листів Джансон повідомив Ґейтса, що Конґрес готовий ухвалити ще дальші суми на зброєння і що це може статися вже найближчими тижнями, після того, як Сенат і Палата Репрезентантів зберуться знову на продовження своєї сесії. Цими своїми заходами демократи хотіли б перебрати ініціятиву щодо приспішення і поширення оборонних і зброєневих заходів ЗДА і цим здобути теж атут у передвиборчій кампанії. В політичних колах думають, що доручення през. Айзенгавера в справі збільшення видаткування на дальше зброєння ЗДА було викликано саме бажанням вирвати зброєневий атут від демократів і довести, що справа зброєння лежить на серці теж і республіканцям. Конечність збільшення видатків на оборону стала особливо актуальною останніми місяцями, після того, як Совєтський Союз започаткував нову фазу аґресивної політики супроти Заходу, получену із безупинними погрозами застосувати у відношенні до ЗДА й інших країн Заходу далекосяжні ракети й інші роди випродукованої Совєтами зброї.

Рутер заявляє, що світ праці підтримуватиме Кеннеді і Джансона

Президент Спілки Об'єднані Автомобільні Робітники Волтер Рутер (зліва) і демократичний кандидат на президента сен. Джан Ф. Кеннеді після їхнього виступу в Гаяннiс Порт, Масс.

Гаяннiс Порт, Массачусетс. — Голова спілки Об'єднані Автомобільні Робітники Волтер П. Рутер відвідав демократичного кандидата - номіната Джана Ф. Кеннеді, з яким обговорював економічні і фінансові проблеми країни. Рутер сказав Кеннеді, що „численні економісти, в тому і найбільше консервативні, передбачають нову економічну рецесію вже в 1961 р., або навіть і вчасніше", якщо уряд не змінить своєї економічної політики. На думку Рутера вже є познаки того, що зближається третя економічна рецесія за урядування президента Айзенгавера, і тому не можна цих явищ іґнорувати, як це робить теперішній уряд. Рутер заявив, що зорганізований світ праці підтримуватиме в цьогорічних виборах сен. Кеннеді і сен. Линдона Б. Джансона. Сам Рутер перед ковенцією в Лос Анджелесі був проти сен. Джансона, але тепер, коли Джансон заявив, що вповні підтримує виборчу програму демократів, світ праці може його підтримувати без найменшого застереження.

Новий італійський прем'єр Фанфані заявляє вірність демократії і Заходові

Рим. — Новий італійський прем'єр Амінторе Фанфані, що був раніше генеральним секретарем Християнсько демократичної партії і вже двократно прем'єром, заявив в своїй промові у парляменті в минулий вівторок 2 серпня ц. р., що головною підставою його політики буде оборона демократії та льояльність у відношенні до Орґанізації Північно-атлянтійського пакту (НАТО) на базі европейської солідарности. Своєю програмовою промовою Фанфані відкрив дебату, в якій всі парляментарні групи з'ясовують свою позицію до нового уряду. Фанфані, який має марку лідера лівого крила керівної в Італії Християнсько-демократичної партії, заатакував у своїй промові комуністів, закинувши їм головну вину за упадок останнього уряду, що його комуністи поборювали масовими актами насильства й штучно аранжованими страйками та авантюрами. Фанфані заповів, що він не дозволить на атакування італійської свободи й демократичних установ. Він твердив, що збройні сили Італії, потрібні для її безпеки, та військово-політичний союз Італії з Заходом — це одночасно справа оборони демократичного устрою Італії.

Амінторе Фанфані

МОСКВА ГОСТРО КРИТИКУЄ ПОЛІТИКУ ГАММЕРШИЛДА В КОНҐО

ПРЕМ'ЄР КАТАНҐИ ЗАПОВІДАЄ ЗБРОЙНИЙ СПРОТИВ ВІЙСЬКАМ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ

Москва. — Московська „Правда" з минулої середи 3 серпня ц. р. виступила проти генерального секретаря Об'єднаних Націй з найгострішою атакою від часу, як він став генеральним секретарем ОН у квітні 1953 року, та від часу, як большевицька преса атакувала була першого генерального секретаря ОН Триґве Лі за його прихильне становище до збройної інтервенції Об'єднаних Націй проти комуністичної аґресії в Кореї. Цим разом атака головного пресового орґану большевицької кліки на Кремлі звертається проти Даґа Гаммершилда за його політику у відношенні до Конґа та зокрема за його поведення в Конґо впродовж останнього тижня. Большевики закидають Гаммершилдові, що він у своїй політиці в Конґо сприяє З'єдиненим Державам і „колоніяльним силам" з Атлянтійського бльоку (НАТО), які нібито приготовляють наступ проти мол. африканських держав задля їх закріпощення. „Правда" гостро атакує не тільки Гаммершилда, але й його заступника, американського мурина д-ра Ралфа Бонча, який від початку конґолійської кризи перебуває в Конґо. „Сьогодні престиж З'єдинених Держав, престиж американців і про-американських фігур типу Бонча і Гаммершилда загибає в степах і джунґлях Республіки Конґа" — пише „Правда", приписуючи названим двом найвищим урядовцям Об'єднаних Націй інтенцію — рятувати престиж й інтереси ЗДА та інших „колоніяльних сил". Леопольдвільське летовище нібито контрольоване американським летунством, що діє під прапорами Об'єднаних Націй. „Північно - атлянтійські „демократи" приготовляють війну, щоб поневолити чорні народи Конґа й інших частин Африки. Престиж Об'єднаних Націй змішаний з болотом. Імперіялістична інтервенція в Конґо є тільки першою дією драми, запланованої колоніяльними країнами НАТО, щоб народи й країни Африки примусити впасти перед ними на коліна". Ця небезпека — каже „Правда" — грозить не тільки Конґо, але й Ніґерії, Ґані, Ґвінеї, Тунісії, Марокко й іншим незалежним африканським країнам. Большевицька пропаґанда замовчує при цьому, що саме війська більшости названих чорних країн прийшли до Конґа на заклик Об'єднаних Націй, щоб привернути там порядок і врятувати Конґо від загину в нетрях повного хаосу. Тим часом в Конґо Гаммершилд, перемігши нібито у своєму спорі з бельгійцями щодо права Об'єднаних Націй обсадити своїм військом також провінцію Катанґу, опинився в обличчі нових труднощів. Прем'єр тієї автономної провінції Мойсе Чомбе загрозив, що він здійснить свою давню заповідь і протиставиться збройно вмаршові військ Об'єднаних Націй. Гаммершилд рішив вислати до Катанґи шведські і ґанські формації, але він прийняв рішення без попередньої розмови і згоди катанґського прем'єра Чомбе. Цей останній виразно оскаржив Гаммершилда, що він діє під диктатом конґолійського уряду Люмумби. Так само бельгійський прем'єр Ґастон Ейскенс, виправдуючи перед парляментом конечність Бельгії підчинитись резолюції Ради Безпеки ОН, що трактує Конґо, як одну цілість, водночас перестеріг Гаммершилда, щоб Об'єднані Нації не втручались у вирішування внутрішніх конґолійських спорів. Люмумба і його уряд в Леопольдвілі є за строгою централістичною владою, а самому Люмумбі закидають диктаторські амбіції, а Чомбе й інші провінційні конґолійці є за децентралізаційною системою. У зв'язку з тими голосами, Гаммершилд оприлюднив нову деклярацію, в якій опрокидає залежність Об'єднаних Націй від будь-яких чинників та запевняє, що вмарш військ ОН до Катанґи в ніякому ступні не перерішує внутрішньо-конґолійські проблеми й суперечки. До Брюсселю вернулись перших 200 бельгійських парашутистів з-посеред відкликаних з Конґа 1,500. В Конґо залишиться покищо все ще яких 8,500 бельгійців.

Команда фльоти висилає третій суперлітаконосець на Середземне море

Вашинґтон. — Представник департаменту оборони повідомив, що збільшує оборонні сили в Европі і 22-го серпня з порту в Норфолку, Вірджінія, відпливе до Европи суперлітаконосець 60,000 тонновий „Саратоґа". Таким чином Шоста фльота, що находиться на Середземному морі, матиме три літаконосці. Збільшення збройної сили в тому районі настало тому, що ЗДА постійно дбають про поліпшення свого оборонного становища. На висилку третього суперлітаконосця до Европи мали вплив такі чинники: 1. В деяких держав є опозиція проти американських військових баз, і тому не певна їх доля. 2. Літаконосці є оборонною силою на водах, бо покищо не готові атомові ракети „Поляріс", які мають служити до нищення ворожих підводних човнів. 3. Треба було збільшити оборонну силу Шостої фльоти так, щоб вона могла виконати своє завдання у східній і західній частинах Середземного моря. Так само і Сьома фльота, що стоїть на Західньому Пацифіку, матиме принаймні три літаконосці. Шоста фльота має 290 літаків, а Сьома 300.

Ніксон на Гаваях критикує демократів за пляни збільшити федеральні видатки

Гонолюлю, Гаваї. — 3-го серпня віце - презитент Ричард М. Ніксон вперше заатакував демократів за те, що плянують ще на цьогорічній сесії Конґресу значно збільшити федеральний бюджет, чим хочуть спричинити поважний дефіцит у федеральних видатках, що внаслідку дасть обезцінення доляра. Ніксон прибув на Гаваї з своєю дружиною і першу промову виголосив на зборах 500 осіб, в більшості жінок, які зібралися в залі великої крамниці. Він казав, що бюджет кожної американської господині є в тісному зв'язку з державним бюджетом. Тому всі господині повинні бути проти тих всіх кандидатів, які обіцяють розв'язувати всі проблеми при допомозі збільшування федеральних видатків, це значить зростання федеральної заборгованости. Збори скликала організація Молодих Республіканців. Ніксон склав вінок на могилі невідомої жертви, яка згинула була під час нападу японців на Перл Гарбор в 1941-му році. Віце - президент заявив, що немає місця на будь-які расові, кольорові чи релігійні упередження у ЗДА, а найкраще це видко на Гаваях, де побіч себе живуть у згоді різні раси і люди різних віровизнань.

На Женевській атомовій конференції продовжуються безплідні наради

Женева. — На 237-му з черги засіданні Женевської конференції ЗДА, Англії і СССР в справі припинення атомово - водневих експериментів, Семйон Царапкін відкинув західню пропозицію, щоб створити спільний „склад" ядрового матеріялу, призначеного для штучних підземних вибухів, щоб визначити в них можливості засекречення їх чи пак — контролювання, щоб таке засекречення внеможливити. Ця західня пропозиція брала під увагу вимогу большевиків, щоб вони могли перевірювати ядровий матеріял, що його ЗДА хочуть розряджувати у заповіджених підземних експериментах. Семйон Царапкін заявив, що СССР не збірається переводити підземних вибухів і тому не має чого давати свого матеріялу для подібних американських вибухів, яких Москва не похваляє. Зате Совєти далі вимагають, щоб вони мали вгляд в суть американського ядрового матеріялу, вживаного для підземних експериментів, для отримання доказу, що ті експерименти не служать для удосконалювання атомової зброї.

З Північної Кореї втік пільот на совєтському літаку

Сеуль. — 24-річний лейтенант Чунґ Нак Гьюн з военного летунства комуністичної Північної Кореї втік в середу 3-го серпня ц. р. до Південної Кореї на літаку совєтського типу МІҐ-15 та приземлився на вузькій пісковій смужці біля Сокко за 30 миль на південь від демаркаційної лінії. Його окружили південно-корейські вояки з недалекого табору, а швидко потім прилетів туди з Сеулю шеф штабу південно - корейського летунства ген. Кім Шін, який молодого старшину, що „вибрав свободу", забрав з собою. Поручник Чунґ оповів, що він відлетів у звичайній короткій місії та що йому вдалося скрутити раптом на південь і неспостережно приземлитися. Це другий випадок утечі північно-корейського пільота з літаком совєтської продукції. У 1953 році втік капітан Но Кум Сук, який тепер живе в ЗДА. В обох випадках — привезені літаки типу совєтського МІҐ знаходяться в бездоганному стані.

Дірксен закликає до двопартійного порозуміння в справі конґресової сесії

Вашинґтон. — Провідник республіканців в Сенаті сенатор Еверетт МекКінлі Дірксен піддає думку, щоб Конґресові провідники обидвох партій наперед порозумілися, які законопроєкти конче треба ухвалити ще на цьогорічній сесії, бо без того може статися так, що до „Дня Праці", це значить до 5-го вересня, Конґрес не виконає свого завдання на цій короткій сесії, яку Сенат починає 8-го серпня, а Палата Репрезентантів 15-го серпня. Сен. Дірксен сказав, що республіканський кандидат на президента віце-президент Ричард М. Ніксон погоджується і на суботні засідання Конґресу, але вимагає, щоб на них були присутні обидва демократичні кандидати на президента і віце-президента сенатори Джан Ф. Кеннеді і Линдон Б. Джансон. Пресовий секретар Ніксона Герберт Дж. Кляйн заявив, що Ніксон плянує бути присутнім на кожній сесії Сенату. Сен. Дірксен не сказав, які законопроєкти повинен ухвалити Конґрес на серпневій сесії. Суботні сесії Сенату може зарядити провідник демократів сен. Джансон.

Найближчий співробітник Кастра майор Чібас втік до ЗДА

Кі Вест, Флорида. — 3-го серпня прибув сюди кубинський майор Равль Чібас із своєю дружиною і просив про дозвіл перебувати в цій країні в характері політичного еміґранта. Він був найближчим співробітником теперішнього прем'єра Фіделя Кастра, після перемоги якого в дні 1-го січня 1959 року Чібас був предсідником революційного трибуналу, який засудив до смертної кари більше як 500 Кастрових противників. Урядовець із Іміґраційного уряду Едвард П. Аренс переслухав майора Чібаса, який пізніше мав виїхати до Маямі. Майор Чібас заявив, що втік із Куби, бо побачив, що Кастро і його уряд веде прокомуністичну політику, з якою він не погоджується. Майор Чібас співпрацював із Кастром від трьох років разом із своїм братом Едуардом Чібасом, який заснував був Кубинську Народну Партію. Чібас був на еміґрації в ЗДА, звідки вів революційну діяльність проти тодішнього президента Фульхенція Батісти.

Ізраїль і Арґентина поладнали свій спір з приводу схоплення Айхмана

Тель Авів. — Ізраїль і Арґентина проголосили одночасно комунікат, що їхній спір з приводу схоплення ізраїльськими аґентами з арґентинської території нацистського злочинця Адольфа Айхмана — мирно поладнаний. У короткому комунікаті говориться тільки, що той „інцидент" „закрито". Пригадуючи резолюцію Ради Безпеки Об'єднаних Націй з 23 червня ц. р., яка поручила обом тим країнам безпосередньо поладнати мирно спір, офіційний комунікат нічого не говорить про „належну репарацію", яку повинен був дати Ізраїль Арґентині. У часописних коментарях згадується, що Арґентина прийняла до відома давні перепросини збоку Ізраїлю та задовольнилася своєю демонстрацією, якою було видалення з Буеносу Айресу 23 липня ц. р. ізраїльського амбасадора Арієга Леваві, формально відповідального за акт схоплення нацистського втікача з арґентинської території. Про домагання Арґентини повернути Айхмана — нічого вже не згадується. Здогадуються, що тепер будуть відновлені дипломатичні арґентинсько - ізраїльські взаємини.

Люмумба, перед відлетом до Конґа, знову скаржився на Бельгію

Об'єднані Нації. — Прем'єр Конґа Патріс Люмумба відлетів в минулий вівторок з Ню Йорку через Лондон до Конґа, заповівши відвідини подорозі туди — в Тунісії, Марокко, Ґвінеї, Ліберії і Ґані. Перед своїм відлетом Люмумба прислав ще листа Раді Безпеки Об'єднаних Націй, оскаржуючи в ньому Бельгію і посередно Об'єднані Нації, що хоч Рада Безпеки прийняла двократно постанови — 14 і 22 липня — про конечність якнайшвидшого відходу бельгійських військ з Конґа, і хоч війська Об'єднаних Націй почали напливати до Конґа вже від 16 липня ц. р., проте до цього часу „ні один бельгійський вояк не від'їхав з конґолійської території". Люмумба дякує Об'єднаним Націям за їх прихильність до справи Конґа і за їх інтервенцію, але заповідає, що у випадку, коли Бельгія надалі буде отягатись з евакуванням Конґа, воно зажадає скликання нового засідання Ради Безпеки. Американські коментатори вважають, що той лист Люмумби став неактульний, бо в міжчасі Гаммершилдові вдалося позискати Бельгію для справи обсадження цілого Конґа військами ОН та дістати від Бельгії заяву, що вона відсилатиме з Конґа свої війська в міру того, як їх станиці займатимуть вояки під прапорами ОН.

В АМЕРИЦІ

● **Незалежна** фільмова компанія „Ворлд Ентерпрайзес" плянує випродукувати новий фільм про Ісуса Христа під назвою „Молодий Христос", який має появитися навесні 1961 року. Це буде третій фільм про Христа, бо тепер накручується в Еспанії фільм продукції Метро — Ґолдвин — Маєр під заголовком „Король Королів", а в Ґолливуді в Каліфорнії мають незабаром фільмувати історію про Христа під заг.: „Найбільша подія в світі".

● **Преса пише,** що повідомлення про недугу прем'єра Фіделя Кастра викликало різні коментарі серед кубинського населення. Одні заявляють, що Кастро здоровий, а вороги поширюють неправду про його недугу; інші передбачають, що зі смертю Кастра згине і його революція; треті турбуються тим, що не повідомляється докладно про недугу Кастра; ще інші не є вдоволені з того, що Фіделя мав би заступити його брат Равль. Деякі не вірять урядовому повідомленню, що Фідель вже видужує з недуги запалення легенів.

● **Фірма** Дженерал Електрік дістала патент на продукцію штучних діямантів. Винахід продукувати штучні діяманти зроблено ще в 1955 році, але федеральний уряд не дозволив видати патент тому, що ці діяманти є важливі для оборони країни. Їх продукція і надалі належатиме до державних таємниць.

● **Світова** продукція сталі в першій половині цього року була на 14,000,000 тонн більша, як в тому самому часі 1959 року, і становила 187,000,000 тонн. Департамент торгівлі передбачає, що в цьому році світова продукція сталі винесе рекордове число, яке буде значно більше від числа з 1959 року, яке становило 318,000,000 тонн.

● **2-го серпня** з Ріо де Жанейро відплив перший бразилійський корабель із кавою до Ленінґраду. На кораблі було 154,000 мішків кави по 132 фунти мішок. СССР має платити Бразилії за каву нафтовою ропою.

На Союзівці відбудуться футбольні змагання УСТ, Бріджпорт й Елизабетської „Січі"

В неділю дня 7 серпня відбудуться на Союзівці футбольні змагання двох українських клюбів УСТ Бріджпорт, Коннектикет, та УСК „Січ", Елизабет, Н. Дж. Ця зустріч повинна бути цікава, бо зміряють свої сили на футбольному грищі представники двох різних стейтів. УСТ Бріджпорт має за собою гарні осяги в своїй лізі, а Елизабетська „Січ" саме в цьому році здобула чемпіонат Ліґи стейту Ню Джерзі. Початок змагань запляноване на год. 2.30 по полудні. В суботу на Союзівці 6 серпня мають відбутися відбиванкові змагання Союзівки зі сильною командою вакаційної оселі Нерровсбурґу. Ця зустріч відбудеться в пізніх пополудневих годинах. У щотижневій мистецько-розваговій програмі виступлять цієї суботи співачка Марія Лисяк разом із відомими гумористами Іваном Керницьким (Ікером) та Миколою Понеділком.

● **Відень** нараховує тепер 1,667,000 мешканців. Тому 40 років Відень мав 2,275,000 мешканців. За останніх вісім років було там 194,763 випадків смерти, а тільки 106,763 випадків народин, себто число мешканців зменшилось на 88,229 осіб, поруч із 400,000 іншими, які перенеслись з Відня до інших міст і містечок. Ці цифри свідчать найкраще про упадок колишньої наддунайської столиці, сплюндрованої під кінець останньої війни большевиками.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Папа Іван XXIII** найменував 27 членів і 29 консульторів теологічної комісії для підготови Вселенського Собору і в цьому числі членом цієї комісії найменований теж ВПреосв. Митрополит Максим Германюк, український католицький архиєпископ Вінніпеґу в Канаді.

● **Головна Рада Наукових Товариств ім. Шевченка** найменувала в червні ц. р. на пропозицію Філологічної і Математично - природничої Секцій Товариства дійсними членами НТШ письменника і літературознавця Богдана Кравцева і зоолога-іхтіолога д-ра Едварда Жарського.

● **Американське Фольклорне Товариство,** найстарше наукове товариство цього типу в Америці, іменувало своїм дійсним членом проф. Яр. Рудницького з Манітобського університету в Вінвніпеґу. Товариство має свій осідок у Филаделфії, Па., й видає „Журнал Американського Фольклору", в якому була вміщена недавно рецензія на працю проф. Рудницького „Матеріяли до українсько - канадійської фольклористики й діялектології (Вінніпеґ 1956—1960).

● **Літературний Конкурс на повість про життя і діяльність Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького** проголосила Головна Управа Асоціяції Української Католицької Преси. До Жюрі Літературного Конкурсу АУКП входять: о. проф. Н. Кушнірик, Монтреал, Канада; проф. Володимир Радзикевич, Клівленд; д-р Василь Лев, Скрентон, Па.; д-р Григор Лужницький і д-р Петро Ісаїв, Филаделфія, Па. Реченець надсилання творів у розмірі приблизно 15—20 аркушів друку (найбільше 320 сторін) — визначено на 31 грудня 1962. Будуть дві нагороди.

У СВІТІ

● **У Токіо** поліція арештувала в мин. понеділок на вулиці двох пияків, які напаствували людей. Але знайшлися їх оборонці і внедовзі юрба коло 3,000 осіб заатакувала поліційну станицю, куди відведено арештованих. Викликані на поміч поліційні відділи й пожежна сторожа звели бій з демонстрантами, у висліді якого 29 поліціянтів були ранені.

● **У Штокгольмі** відбувається в цьому тижні 26-ий Міжнародний конґрес боротьби проти алькоголізму. Наспіло 500 делеґатів з 39 країн вільного й комуністичного світів. Делеґати вислухають 104 доповіді і звідомлення, здебільша ілюстровані таблицями й світлинами.

● **Бельгійський уряд** звернувся з окремою просьбою до генерального секретаря Об'єднаних Націй Гаммершилда, щоб війська Об'єднаних Націй в Конґо взяли під свою охорону тамошній, заснований бельгійцями Національний парк ім. Альберта, що є одним з найбільших у світі резерватів для охорони вимираючих диких звірят. Бельгійські та взагалі західньоевропейські й американські природники бояться, щоб конґолійці не винищили звірят і рістні в отому резерваті, що охоплює 2,000,000 кв. акрів степу і джунґлії. Річ іде м. ін. про збереження від повного загину мавпи горилі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Suns, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65c.
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Американські робітники і вибори

Президент Американської Федерації Праці—Конгресу Індустріяльних Організацій, себто централі зорганізованого американського робітництва, Джордж Міні, заявив, що проблема безробіття буде одним із головних предметів теперішньої виборчої кампанії. Він заперечував офіційну статистику безробіття — 4,420,000 осіб у червні ц. р., як ніби обнижену, але не перечив тій статистиці щодо затруднених у тому самому місяці — 68,579,000 осіб. Це могутня армія громадян-виборців, які своїми голосами у великій мірі впливають на вислід виборів. Коли ж зважити, що в робітничих спілках, приналежних до названої вище централі, в минулому році було 12,253,000 членів, а в спілках поза АФП-КІО ще 2,451,190 членів, то ясно, що обом кандидатам залежить на прихильності робітництва.

Демократичний кандидат сен. Джон Кеннеді має ту вигіднішу позицію, що дійсно конвенція Демократичної партії обіцяла робітництву все, чого тільки домагаються його спілкові керівники. Отож у плятформу Демократичної партії в ділянці праці включено підвищення мінімальної платні до 1.25 дол., підвищення мінімуму допомог за безробіття, відкликання закону, що дозволяє стейтам забороняти засновування спілкових підприємств, скасування закону Тефта-Гартлі й зміну постанов закону з 1959 р. про контролю добродійних фондів при спілках. На цій підставі лідер спілки сталеварів Дейвід МекДоналд заявив, що він рішуче підтримуватиме сен. Джана Кеннеді. Пункт республіканської плятформи про робітничі справи куди скромніший. Він признає принцип конечности підвищити мінімум платні, але не називає ніякої цифри. Те саме стосується визнання потреби „скріплення" забезпеки проти безробіття. Зате він не обіцяє скасувати ті постанови існуючих законів, які були прийняті під кутом обмеження можливости страйків, що шкодять інтересам держави та обмеження можливости зловживання спілкових лідерів владою над спілковими фондами. Чесні керівники робітничого світу теж за вкорочення такої практики, що її символом став Джім Гоффа, голова могутньої спілки шоферів, але побоюються, щоб не потерпіли при цьому засадничі права робітничих спілок.

Американські українці — в масі працюючі люди. Тому їм залежить на якнайкращому соціяльному законодавстві, на якнайбільших можливостях праці, якнайкращій винагороді за неї. Але українські працюючі люди, як і всі американські робітники, ніколи не йшли сліпо за вказівками своїх спілкових лідерів. Доказом цього — історія президентських виборів, включно з виборами у 1952 і 1956 роках. І тому, напр., і сам Джордж Міні відмовився заявити виразно, кого він підтримує, щоб не робити на робітників у справі голосування найменшого морального натиску.

Нема ніякого сумніву, що на голосування американських робітників справа відношення до СССР і боротьби проти комунізму матиме не менше значення, як соціяльне законодавство і зв'язування з ним надій на майбутнє.

Бояться своєї тіні

Призначення совєтського маршала Андрія Антоновича Гречка, народженого в Україні й українця за прізвищем і походженням, на становище головнокомандувача збройних сил держав т. зв. Варшавського пакту могло б викликати враження про якесь „засилля" українців на провідних постах у совєтській мілітарній і державній верхівці. Тож, крім Гречка, який досі займав становище першого заступника міністра оборони СССР і головнокомандувача — з 1957 року — всіх совєтських суходільних збройних сил, українцями можна б назвати й народженого в Одесі маршала Родіона Яковича Малиновського, теперішнього міністра оборони СССР і народженого в Дніпропетровському в Українській ССР Леоніда Ілліча Брежньова, що в травні ц. р. був призначений головою Президії Верховного Совєту СССР, тобто титулярним „президентом" Совєтського Союзу. Дехто вважає українцем ще й дотеперішнього шефа штабу совєтських збройних сил — маршала Василія Даниловича Соколовського, але народжений він на Гродненщині і ближчого — поза виконуванням обов'язків начальника штабу т. зв. Першого Українського Фронту в 1944 році — відношення до України не мав і не має.

Не входячи в питання національної приналежности Брежньова, який народився й вчився в Україні і працював там на різних провідних партійних становищах, але нічим себе як українець не проявив, треба ствердити, що взагалі важко назвати українцем також і маршала Малиновського, члена компартії з 1926 року, який, поза фактом народження на українській території, виступав завжди як росіянин і в своїй молодості, під час перебування у Франції був членом „русского легиона чести", створеного після підписання Берестейського миру „для оборони чести русского имени і відновлення священної єдности" Російської імперії.

Не зважаючи на безсумнівне українське прізвище і походження маршала Андрія Гречка, що, згідно з рішенням держав Варшавського Пакту, чи точніше згідно з волею Москви, очолив відтепер збройні сили цього Пакту, до якого входять, крім Совєтського Союзу — сателітні Польща, Румунія, Чехо-Словаччина, Болгарія, Східня Німеччина, Албанія і Мадярщина, — є він, безсумнівно, типовим „червоним малоросом". В українському, хоч би й партійному житті, Гречко, офіцер червоної армії з 1919 р. і член компартії з 1928 року, нічим себе не проявив і мав можливість закінчити військову академію ім. М. Фрунзе в 1936 році, в час найбільшого посилення сталінського терору в Україні.

Коментуючи теперішнє призначення Гречка, дехто зв'язує його з роками „вітчизняної війни", коли був він командувачем Київської Військової Округи і на тому становищі зустрічався з Хрущовим, тодішнім головним політичним керівником на „Українському фронті". Такими ж близькими воєнними соратниками Хрущова були й Малиновський, тоді генерал, і Брежньов, заступник начальника політуправління Південного фронту і начальник Політуправління 4-го Українського фронту.

Але треба ствердити, що все це „соратництво" вирішної ролі в совєтських обставинах не відіграє. На командні пости виходять в Совєтському Союзі тільки такі військовики, які не мають якихось політичних амбіцій і які не можуть бути грізними для совєтських диктаторів. Якщо їх вплив і престиж починають зростати, то їх несподівано усувають з їхніх постів, не зважаючи на всі заслуги і геройства. Так не завагався Хрущов зліквідувати Жукова, хоч той був його головним помічником у ліквідації Берії, і призначив на його місце Малиновського. І так само не загаявся він теп „відставити" Конєва, хоч той теж був колись його близьким „соратником", і призначив на його місце Гречка. Треба ще згадати, що не вагався Хрущов довго з усуненням Мельникова і Кириченка, хоч обидва вони були його ставленцями й довголітніми соратниками в Україні. Так само не буде гаятися Хрущов чи й інший кремлівський диктатор з ліквідацією Малиновського чи Гречка, якщо цього вимагатиме його інтерес чи... химери. І тоді не гратиме ніякої ролі ні національність відставлюваного, ні навіть усі його заслуги для режиму і для самого таки диктатора.

Так було за царських самодержців, і потім за Сталіна, так є й за Хрущова... Різниця тільки в тому, що колись Безбородьки й Розумовські почували себе українцями і щось для України робили, а теперішні Кириченки і Гречки бояться навіть своєї власної української тіні.

СВІТОВИЙ РІК УТІКАЧА — ЦЕ ЛИШЕ ЕТАП

5-го грудня 1958 року Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй прийняла була резолюцію про Світовий Рік Утікача. Завданням цієї світової акції, яка почалася в липні 1959 р., було здобути якнайбільше доцільні засоби у всіх вільних країнах світу для допомоги втікачам. До цієї акції приступило кільканадцять держав, президенти й монархи окремих держав проголосили відповідні прокламації, забезпечуючи відповідними сумами цю світову акцію. Президент Айзенгавер проголосив прокламацію про встановлення Року Втікача у ЗДА 19 травня 1959 р., і вже 21 травня того року відбулася в Білому Домі спеціяльна конференція. Губернатори стейтів проголосили прокламації про Світовий Рік Втікача у своїх стейтах. До цієї акції пристали також усі добровольчі установи, включно з Злученим Українським Американським Допомоговим Комітетом, президент якого, д-р В. Галан репрезентував ЗУАДК на конференції в Білому Домі і в управі спеціяльно створеної установи, Комітету З'єдинених Держав для допомоги втікачам (Юнайтед Стейтс Комітї фор Рефюджіс).

В кінці червня цього року Світовий Рік Утікача офіційно закінчився. Хоч передбачених фондів не здобуто, і хоч не викінчено запланованої праці, Світовий Рік Втікача мав великий успіх: проведено поважну допомогову акцію в користь мільйонової маси втікачів в Европі, в Азії, на Близькому й на Далекому Сході. Але ще більший успіх осягнено в моральному аспекті, бо ввесь вільний світ приділив велику увагу проблемі втікачів.

ЗУАДК не занедбав ні одної можливости, щоб видвигнути проблему українських втікачів, які ще у великій кількості потребують допомоги. ЗУАДК провів відповідну пропагандивну акцію серед української громади, щоб звернути її увагу на проблему втікачів. Що більше, заходами Українського музею видано спеціяльну поштову марку з емблемою ЗУАДКомітету і з написами у двацятьох світових мовах, що закликають жертвувати на допомогу українським втікачам. Заходами Европейського Представництва ЗУАДКомітету створено Український Комітет Світового Року Втікача, який також звернувся із відповідним закликом до української громадянства. На жаль, збіркова акція не дала майже ніяких вислідів. Українська громада не виявила зрозуміння до проблеми, що стала світовою, що задля неї видала спеціяльну резолюцію Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй. Канцелярія ЗУАДК отримала дослівно лише одну гідну уваги пожертву на допомогу втікачам в цьому Світовому Році Втікача, а саме 50.00 дол. від пані д-р Антоніни Г. з міста Сент Полу в Міннесоті. Гроші ці д-р Г. здобула розмальовуванням писанок. Інших окремих пожертв на допомогу українським втікачам було всього лише кільканадцять долярів.

В такій фінансовій ситуації ЗУАДК не міг розгорнути власної акції на таку міру, якої вимагає проблема українських втікачів. ЗУАДК все ж таки поробив усі заходи на американському й міжнародному полі, щоб наші брати могли користати з тієї помочі, що її дають американські і міжнародні чинники. ЗУАДК домігся продовження свого контракту із ЮСЕП (Юнайтед Стейтс Ескейпі Прогрем), із Міждержавним Комітетом для переселення з Европи (ІСЕМ). Наш Комітет співпрацює з Комітетом ЗДА для допомоги втікачам, з урядом Високого Комісара для Справ Утікачів і з різними урядовими допомоговими агенціями ЗДА й Англії. Своїми фондами ЗУАДК продовжував в цьому Світовому Році Втікача виплату дотацій для наукових працівників Н. Т. Ш. у Сарселі і намагається цю акцію продовжувати й надалі.

Хоч Світовий Рік Втікача офіційно закінчився, він не розв'язав проблеми, для якої був створений. Однак, ця проблема й не є такою, щоб її можна було вповні розв'язати. Голова Американської Федерації Праці — Конгресу Індустріяльних Організацій — репрезентант 16 мільйонів американських робітників, — Джордж Міні сказав, що проблема втікачів — це динамічна проблема, а не статична. Вона постійно росте і змінюється щодо розмірів та характеру. Вона існуватиме доти, доки існують обставини, що її породжують. Тож, не зважаючи на офіційне закінчення Світового Року Втікача, Комітет З'єднинених Держав для допомоги втікачам залишився і заповів дальшу безперервну акцію. ЗДА — провідник вільного світу в боротьбі за гідність людини і свободу — беруть на себе спеціяльну відповідальність за проблему втікачів у всьому світі. Тож українська громада у ЗДА повинна віддати цій проблемі більшу увагу. Американці цікавляться проблемою втікачів з уваги на свої моральні й політичні цілі. В нас повинні говорити не лише принципи, але й живе серце, бо йде про проблему, що найближче заторкує наших братів, які роками живуть в обставинах скитання. Увага для проблеми втікачів повинна бути для нас моральним і політичним наказом, бо ця проблема може раптом зрости до непередбачуваної величини і важливости.

Т.

ЧОРНІЮТЬ ШАХТИ...

Чорніють шахти на горі
На тлі зорі.
І ніччю й днем, і ніччю й днем
Вікать із крєйдою й вуглем
Вагончики вгорі...

Сіяють рейки, наче мідь,
Де поїзду змія.
Де знав я горе лихоліть,
У кофті маминій стоїть
Мале хлоп'я.

То я. Таким я був колись.
Він мариться мені
З очима зведеними в вись...
Між ним і мною простяглись
Струною дні.

Я вдарю, вдарю по струні
Моїх ночей і днів,
Що близько тут і в далині
То посмутнілі, то ясні, —
Й народжуться спів.

І я стаю, немов весна,
Таким, як був колись,
Немов троянда край вікна...
Дзвени, дзвени, моя струна,
Гляди, не обірвись!

ВОЛ. СОСЮРА

ТИЖДЕНЬ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ В АРГЕНТИНІ

(сдо). П'ятий Конгрес Українців Аргентини, що відбувся в днях 18-19 червня в Буенос Айресі, солідаризувався з резолюцією Конгресу ЗДА з липня 1959 р., якою проголошено Тиждень Поневолених Націй, і заапелював до парляментів країн вільного світу, щоб і вони прийняли названу резолюцію, виявивши таким чином моральну підтримку тим поневоленим народам, що провадять боротьбу проти червоної загрози. Організація Визволення Европи в Буенос Айресі, яка об'єднує представників національних організацій 14 націй, в тому числі й українців (від Т-ва „Відродження"), вжила конкретних заходів, щоб Тиждень Поневолених Націй не пройшов непомітно і для аргентинського суспільства. Мих. Рубінець, генеральний секретар організації, виголосив 24-го липня в еспанській мові через радіовисильню „Ексцельзіор" промову, в якій виявив велике моральне значення тої резолюції Конгресу ЗДА, особливо для українського та інших народів, що були поневолені Москвою ще до другої світової війни. В резолюції Конгресу ЗДА про Тиждень Поневолених Націй уперше цілком виразно названо й Україну.

Того ж 24-го липня в катедралі Буенос Айресу, з ініціятиви організації Визволення Европи, урочисту Службу Божу відправив кардинал Каджано, в сослуженні священиків поневолених націй, що були представлені численними групами із своїми національними прапорами та дівчатами й дітьми в національних строях. Проте, щоб ця Служба Божа не набрала, як висловився буенесайреський щоденник „Ля Пренса", надто політичного характеру, церковні власті затримали національні представництва з прапорами в атріюмі храму, не дозволивши їм зайняти місця перед вівтарем, як проєктували організатори святкування Тижня Поневолених Націй. Лише коли закінчилася Служба Божа, представництва із своїми прапорами продефілювали до каплиці з мавзолеєм ген. Сан Мартіна-Визвольника і склали там вінки з живих квітів — окремий від кожної делегації. Після цього кардинал Каджано посвятив прапор Визволення Европи з національними барвами всіх 14 поневолених націй — Азербайджану, Білорусі, Болгарії, Хорватії, Словаччини, Словенії, Естонії, Грузії, Угорщини, Латвії, Литви, Північного Кавказу, Румунії та України (за лат. абеткою).

При цій нагоді кард. Каджано виголосив проповідь виходячи зі слів Євангелії про фальшивих пророків, які приходять перебрані в овечі шкури, щоб приховати свою вовчу вдачу. Зілюструвавши ці слова численними прикладами, кардинал підкреслив необхідність судити людей не з того, що вони виголошують, а з того, які плоди дає їх діяльність, бо „не може добре дерево давати погані овочі, а погане дерево добрі овочі". „Система, що проголошує добро людству, але, щоб його осягнути, нищить свободу людини, родини, суспільство і Церкву; система, що встановлює найбільше драконівський монополь держави в усіх галузях духової діяльности; система, що заперечує й намагається знищити в свідомості Бога, що підставу натурального права й морального обов'язків; система, що для знищення всякої думки й голосу, який не погоджується з її доктриною, не вагається застосовувати концентраки й каторжні роботи; система, що не шанує ні життя, ні праці своїх опозиторів і накидає ярмо неволі на народи і нації, — будьте певні, що така система не може бути добрим деревом, яке дає добрі овочі... Демократія, свобода, поступ, всі ці гарні слова, що там проголошуються, це тільки овеча шкура, але під нею ховаються хижі вовки. Поступ людини не сміє бути тільки науково-технічний, — якщо бракує поступу морального, і якщо особливо його взагалі систематично відкидається, то з цього може вийти тільки те, що людина стане ще хіба кращим вовком — з сильнішими зубами й пазурами, щоб хапати й тримати здобич. ...Проте, я не боюся помилитися: слова Христові мають одного дня сповнитися: „Дерево, що не дає добрих овочів, має бути зрубане і кинене в вогонь..." Такий, в скороченні, був зміст проповіді кард. Каджана при святкуванні Тижня Поневолених Націй.

ЕВХАРИСТІЙНИЙ КОНГРЕС „ЗА ЖИТТЯ СВІТУ"

(Про мунді віта)

Мюнхен. — Сьогодня почався тут Світовий Евхаристійний Конгрес. Уже напередодні будинки головних вулиць і площ оздоблено квітами, килимами, прапорами. Найбільше видно прапорів Баварії та стягів Папи. На вулицях повно прочан, що з усіх кінців світу прибули на Евхаристійний Конгрес. Чути різні мови, і люди всіляких строях, оглядають місто, фотографують історичні будинки.

Організатори Конгресу сподіваються, що сам Папа Іван XXIII прибуде до Мюнхену в цих днях. Але Папа не міг сповнити цього бажання і прислав свого легата, кардинала Тесту з булею (посланням) до учасників Конгресу. Цих учасників має бути до мільйона. На Евхаристійний Конгрес заповіли свою присутність уповноважені урядів різних країн. Особливо численним є представництво Німецької Федеральної Республіки: президент республіки Любке, голова уряду Аденауер, вісім міністрів і до 150 членів парляменту. З країн комуністичної диктатури бере участь у Конгресі тільки прочани з Югославії. Натомість уряди країн на схід від залізної завіси заявили, мовляв „Евхаристійний Конгрес — це Конгрес НАТО", бо в ньому беруть участь також військові люди.

Про участь вищого духовенства в Евхаристійному Конгресі свідчать такі числа: 33 кардинали і більше як 450 єпископів. Також кардинал Спеллман, архиєпископ Ню Йорку має прибути на Евхаристійний Конгрес 3-го серпня.

Українці беруть активну участь в Евхаристійному Конгресі. Українське католицьке духовенство підготовилося до Служби Божої „візантійського обряду", як зазначено в пресі, і з різних країн нашого розсіяння прибувають учасники Конгресу. Українське Богословсько-Наукове Товариство улаштовує в днях Конгресу своє річне засідання в Мюнхені. Німецька преса згадує, що керманич цього Товариства митрополит Сліпий став жертвою терору комуністичного режиму. Українці влаштували в Мюнхені, з нагоди Евхаристійного Конгресу, виставку Українського Християнського Мистецтва.

Сьогодні вранці відслужив літургію на площі Одеон мюнхенський кардинал архиєпископ Вендель. Непроглядні маси вірних зійшлися вислухати Службу Божу в цей погідний день. Різні релігійні товариства з незчисленними прапорами з'явилися на Літургію. Кардинал Вендель у проповіді згадав небезпеку, яка загрожує людству в наш час від ворожнечі між державами, і закликав молитися за мир для всього світу. „Вірую" і „Отче Наш", які проказували кардинал, повторювали тисячі вірних.

Так змінюються часи й обставини. Недалеко від тої „Фельдгернгалле", де 1923 р. Гітлер з переконанням атеїстом Людендорфом почав повстання проти Німецької Республіки і назвав Мюнхен „містом руху" партії нацистів, під прапором ненависти до „нижчих рас", тепер зійшлися вірні Католицької Церкви всіх рас і націй. В Конгресі беруть участь — кардинал із Токіо, кардинал Бомбаю і кардинал із Чорної Африки. Бо для християнства „нема еллина ані юдея"...

П. С.

Де Голь і Аденауер нараджувалися над реформою НАТО

Бонн. — Французький президент Шарль де Голь і західно-німецький канцлер Конрад Аденауер нараджувались в минулому тижні над можливостями реформи Північно-атлянтійського бльоку держав (НАТО). Виявив це речник західно-німецького уряду, який ствердив, що обидва названі державні мужі прийшли до переконання, що реформа Атлянтійського Союзу потрібна „хоч без шаленого поспіху, проте у відповідному часі". Згаданий речник німецького уряду не ствердив, що темами розмов де Голя і Аденауера були загальна ситуація у світі, німецько-французькі взаємини, економічна організація західньої Европи та НАТО. Проте речник західньо-німецького уряду відмовився подати будь-які детайлі. Західньо-німецька преса твердить, що справа реформи НАТО буде головним предметом розмов між Аденауером і англійським міністром закордонних справ лордом Гюмом. Між Англією і Західньою Німеччиною назріває буцім-то якесь окремий пакт, що заманіфестує затіснення взаємин цих двох держав.

Д-р Філ. Микола Аркас

НАШ СТЕП

(З довгої низки спогадів)

(11)

І не схаменешся, бувало, як по степу линє вже пряний аромат „чепчику". Чарокрасним бував наш степ у квітні-травні, коли сонливий жар не встигав ще висушити грунт. Тоді тирса зеленіла ще молодим жмуттям майбутніх остів, цвіли золотисті горицвіти, жовтозілля, пушиста сон-трава, жовтець, смачний козелець, веселі дрібноцвіти, душиця, одхасник, татарське зілля, славсяй синів барвінок хрещатий, у підніжжі чагарника, млів на сонці не менше смачний, як козелець, молочай, отруйна блекота і так само отруйний жовтячий мак, ніжні волошки, де-не-де вже й вовчий мак з'являвся, як розкидані рубіни по барвистому килимі, ціле ведмеже вухо, лилові — сині дзвіночки обвила ще берізка, викинувши білі квітнички на поркім стебельці, по перелогах розсипались росою з тирсою ковила, гнучкий, як ремінь батога, петрівський рясно обмайовувався лазоревими розетками квіту, пізніше прослався споріш, а з лугів дихнуло білим лататтям, розпростовував свій аромат рута - м'ята, рехами червоних зерняток, а з ним і щавель кінський, пнувся вгору дикий коров'як і подорожник, виганяв зелені стрілки квіту. Мишій, пирій, тонконіг, всілякі мітлички заткали геть укриттям. Хто ж в стані перелічити всі трави й всі квіти нашого дикого поля? Мабуть, ніхто!

Тоді ж розпускала золотаві грона кущиста дереза, сріблясті пластівці — таволга, зеленів на вогких місцях верболоз. Надрічні дрімучі ліси вже прикрасилися листом, гаї та діброви, байраки та яруги обернулися в зелену пущу, а плавні та луги — у барвисті перські килими.

Але вже в кінці травня спека давалася взнаки, вступаючи в свої права палюче степове літо; ниділи й зав'ядали вологолюбні трави, гурбами жовклий лист, ніби вогнем спрокола степ утрачав свою барвистість, ставав чим дал одноманітнішим, як стерня на ниві. Зелень тоді скупчувалась довкола ставків, по течії рік, в затінку байраків та лісів, на луговинах та плавнях.

Розкошували в той час зілля, степові гвоздики: зірки й зірочки, жовтяки, наш славний катран, розмаїті вавилики, змійчки, білий і рожевий деревій - серпоріз, приворотень, дикий горошок: білий, пурпуровий, фіолетово - синій, жовтий, особливо гарячий, ясночервоний; їм ще не заважало пекуче сонце.

На цілковито випраглім грунті, на піскуватих перелогах, що де-не-де подибувалися в степах, пістряво рясніли безсмертники - сухоцвіти, пилявся чортополох, чорнобиль, глуха й палюча кропива, разом з будяччям та рип'яхами, гарновида собача рожа, різнотемна молочайник, лобода та сизий курій.

У середині літа тирса - ковила виганяла довгі, що з віддалі здавались срібними, шовковисті султани; степ одягатав і ставав жовто - сірим; одноманітність його порушали тільки кущі чагарника, невмируча зелень довкола рідких озер та ставків і дрімучі побережні ліси, позапліталі, мов павутинням, диким хмелем.

Розкошували в той час зелення, медунка, запашне бурхун - зілля, сниж, жовтий брі, біла кашка, різні астрапалія, шалвія, залізняк, сміл...

У другій половині літа степ вигоряв від спеки, сонце пражило несамовито, земля тріскалася й твердла, як камінь; по степу гуляли вихри - крутії пиляки, вставали марева, тремтіли - миготіли над обрієм; від спеки навіть небо сиво димною каламуттю.

Ось тоді й траплялися страшні степові пожежі, які часто закладала татарва, щоб уневожливити запорожцям наскок на Крим. Віде татарський чамбул у степ, побачить, що вітер низовий, себто віє з півдня на північ, і глянь — запалала, запирскала, задиміла суха трава, заволокла кураю всі округи. В ту пору вогню чи по степу тільки полілі гнізда, ніжнилася під палким промінням кропива, сизий полин, тоді ж чортополох, чорнобиль та будячча. Полинний дух, гіркуватий і терпкий, віяв по степу, змішуючись з духом прогрітого ґрунту, з ароматом чепчика та подорожника. Потім, по самій землі слалися з'їдливі „кирці", що дожили ще й до моїх дитячих літ; найбільший ворог то був босонного подорожника, найбільшим ворогом був і мой.

Густозелеными рунистими кущами їжилося золоте зілля, наш степовий кактус, погрожуючи золотими, надзвичайно міцними глицями - колючками: — зважся, сядь! — шурхотіло воно, і я одного разу поночі таки сів. Наслідки були катастрофічні, бо довелося виймати з того місця, на яке сідають, сорок одну колючку...

Ганялося тоді за вихрами перекотиполе, скажені гедзі, мордували скотину, коней та людей, джмелі й шершні злобно бзучали, земляні оси та дикі бджоли навіть небезпечніш одчайдушною войовничістю, шмигали у суховій траві огидні тарантули і особливо небезпечні в ту пору гадюки: ужалить — і смерть.

Сумним, невеселим ставав тоді степ, сонце немилосердно випалювало його, не видко було навіть пташок; вся майже Божа твар принишкла, сховалася у холодок; жайворонки, однаке, на спеку не зважали і, весело виспівуючи, потопали в небесній блакиті, не зважав на неї й орел-беркут повільно кружляв у вишині, стрекотали у пов'ялій траві коники й пильні вихри гуляли по полю...

Весну несло в степи з казкового Вирію перелетне птаство на своїх крилах. Ще не рухнувся на ріках лід, а дедалі вже водяна птиця вже була тут. І нехай розгулялася запізнена віхоламетелиця, нехай на день, на два ударить мороз, а сніг вибілить обшари, — весняний щебет і перегукування птиць свідчило, що весна на порозі.

Величезні окрилені армії линули з півдня, ніби незліченні ескадрильї найрізноманітніших літаків: тут були і важкі бомбовози, й шустрі винищувачі, повільні бюплани й турбінові бликскавиці; були тут і гідроплани й, навіть, гелікоптери, що комітьпадали на землю...

Одні летіли поодинці, інші гуртом, цілими яграми, вроздріб і купно, струнко шнурком і юрбою; одні летіли високо понад хмари, інші низько, понад самою землею, одні — вночі, другі — вдень, одні мовчки, другі — галасливо; а як різноманітно вони шикувалися летючи: одні летіли широким фронтом, ніби лавою, інші ключами - трикутниками, ще інші — безладно юрбою, низько одна за одною по кілька вряд.

У повітряному бездоріжжі була їхня певна, відома лише їм знана, куди вона летить, кібащо буря на час збивала її з шляху. Орієнтування птиці було для нас незрозуміле, дивовижне. Де ж ті віхи, ці рамкові покажчики? Як знаходили свій точний, але невидний шлях? Ні віх, ні покажчиків, ні самого битого шляху не було, а птиця, тим часом, уже на місці, коло метм свого перелету, на літнім своїм пасовиці.

М. Габайко

БО ВІЙНА ВІЙНОЮ

Кожний в життю має якусь слабість. Я маю їх більше. Так принаймні твердять ті, що мене на кожному кроці критикують.

Де не поступлюся, що не зроблю, чи скажу, все воно зле. Я тим не переймаюся, бо знаю,. що правда в очі коле. За ту правду варта і потерпіти. Терпи козаче, отаманом будеш. Так каже наша стара приказка.

До одної слабости я таки сам признаюся. Люблю військо і війну. Ми українці все хочемо війни, але війська таки не долюблюємо. Як тільки війна, так хлопці гоп в кукурудзу і шукай їх. А мине війна, то знов на ґвалт хочемо нової і дужа злостимося, що нам України не дають. Як прийде війна, то йде на неї горстка, а решта потім кричить: а вас там хто посилав. І так воно йде.

Але все таки колись і військовики будуть мати щастя і доля зміниться. Тоді вони запитають: а ти, приятелю, чого в кукурудзу чмихнув? Та як би воно не було, я все таки військо люблю. При чому треба знати, що більше мені до вподоби старша військова ґенерація. Я сам з молодшої, але ту старшу „война" таки люблю ліпше. Вона якось так більше здисципліновано назовні виглядає. Та й духа військового в них таки більше.

Послухати тільки, як то за свою батерію оповідає теперішній екз. директор ЗУАДК д-р Галан, то відразу на милю чути, що то вояк говорить. Я зараз пригадую собі цілу свою „війну". Е, добрі то були часи. Шкода їх. Все таки до чогось ми тоді стреміли і чогось надіялися. А нині ... Пустка. Ні надій, ні стремлінь. Робиш від „пейди" до „пейди" і знов новий тиждень зачинаєш. Пригадую собі свій постій під Бродами. Їду раз на своїй каштанці перед своєю сотнею селом, а народ так і очима їсть і мене і військо. Стоїть якийсь ґазда тай, вліпивши очі в нас, аж язиком мляскає. От думаю, подобалося йому військо наше. Ну що ж, питаю його: Подобалося вам наше військо? А він мені коже: Військо як військо, але та кляч ваша, то цацко не кобила. А луснув би ти, думаю, але таки зараз і відтяв йому: кляч то складова частина війська. Вона військова кляч, а не цивільна. Та гумор мій вже пропав, бо хоч я дуже високо цінив свою каштаночку, але все таки вона не „військо". Щастя, що під вечір якась самітна молодиця догадалася, що мені маркітно і принесла вареників зі сметаною. Прийшлося б було цілу ніч тяжко сумувати.

Але вернімо до старої „война". Стару война всюди видно. Прийдеш до ЗУДАК, відразу впадеш на військову „заставу" славного артилериста д-ра Галана. Приходиш до „Українбанку", а там УСС Івась Поритко зайняв „вихідні позиції". Впадеш на хвилю до Народного Батька Союзу, а там на порозі вже вітає тебе „президент" д-р Галичин. Тай УКК без війська нічого не варта, бо що зробив би президент проф. Добрянський, коли б так припустім президент д-р Галичин та грошиків на роботу не дав. Наша політикуюча еміґрація геть збідніла і кишені затиснула, бо, мовляв, тяжкі часи настали. Нема овертаймів і нема чим національного податку заплатити.

„Любо зайти до тих наших інституцій, де так стара „война" цілко на позиціях стоїть. Боєві хлопці і навіть сам Івась Одежинський організаційний першун УНС не може їх вивести в поле та звести на манівці. Цупко тримаються молодці. Ліпше як під Львовом на фронті.

Ситуація наша тепер далеко гірша, як колись в „чотирокутнику смерти", бо там загибало лише тіло вояків, а тут вигибає весь народ фізично та духово і взагалі витворюється така ситуація, що нікому вже війни і війська не потрібно, то все ж таки одиниці пробоєвиків вояків розбудовують наш національний „Альказар" по наших оселях, що для нас стали клаптиками „вільної України" на чужій землі, а заслуга в тому передусім також „старої войни". Кожному ясно, що без д-ра Галичина ми Союзівки не мали б. Хоч на Союзівці не маємо жадних свят для „героїв", то все таки цей об'єкт в нашім національнім життю відіграє куди більшу ролю, як всі оселі воюючих національних фронтів. Без Союзівки і д-ра Галичина ми таки тут на еміґрації давно були б зійшли на пси.

Тепер річ інша. Українська душа мандрує на „вакейшен" на Союзівку, ходить на курси українознавства і фізична та заразом духова субстанція нації врятована.

Але і на інших відтинках національного життя велика заслуга нашої Союзівки. Візьмім найменшу клітину нації, себто родину, а ясніше сказавши, наше подружжя. Давніше бідний чоловік переходив в хаті гірше пекло, ніж колись на скринінґовій комісії, бо рідна жінка не мала куди їздити на вакації. Вона їздила, але національної користи з того жадної не було. Бо яку насолоду могла мати бідна жінка з вакацій, як там, куди вона їздила, вона губилася в американськім морі, незаважена ніким? Жінка з таких вакацій верталася гірше розлючена від найстрашнішої баби Яги і творила чоловікові пекло і в хаті і поза хатою. Коли маємо свою Союзівку, ситуація на сто процент покращала. Коли жінка зачинає в хаті „авантуруватися", або легше сказавши, шукає собі з чоловіком зачіпки, то чоловік тоді вступає в ролю „політикуючого еміґранта" і діставши в п'ятницю гроші, прибирає „солодку міну Соболева" і так, як він в „роз'єднаних націях", зачинає чоловік в хаті свою „коекзистенційну" політику. Підходить він з чеком до своєї улюбленої жіночки і, солодко всміхаючись, всуває їй чек в руку. — Відложи, мовляв, тих пару долярів, бо поїдемо на „Союзівку". Від тоді має в хаті спокій як волою посвятив.

Виїзд на *Союзівку*, це просто благодать для сім'ї і вартує не десятки долярів, а тисячі. Жінка мов не та стає. До всіх мило усміхається, і тоді і мужеві щось з тих радощів життя капне. На гдирання там часу жінка не має, бо вічно змінює строї. Розбирається то вбирається, щоб передемонструвати всі шорти і купелеві строї та сукні і суконки. При чому вся увага жінки спрямована на своїх товаришок та знайомих, бо треба знати, в якій мірі розпирає їх заздрість за прекрасні строї і смак жінки. За той час віддихає щасливий муж спокійно, а коли під вечір жінка „загубиться" в пестрій юрбі вакаційників, то тоді чоловік впадає в обійми „прекрасної Веселки" і закінчує там в товаристві сталих бувальців безжурно день при „склянці" холодного пивця.

Безжурно і весело минає час у Веселці і вкінці насичений різними дискусіями на національні проблеми щасливий „екзиль" для змордованого чоловіка закінчується боєвою піснею при барі „Гармати били, а ми наступали... о пів до другої години". В тому саме часі довідаєтеся ви, що всі, що при барі, за виїмком „бартендерів", були в Дивізії, а деякі заразом були в кількох боєвих формаціях в УПА, в Дивізії і в Військовій Управі. Що всі „намолотили" на боєвищах купу ворогів і всі знайшлися на еміґрації з наказу „коммандування" і мають тут велику місію серед чужинців. Ваше серце наливається національними гордощами і ви весело з піснею на устах відходите з Веселки, підспівуючи боєву пісню „Розпрощався стрілець зі своєю ріднею"!

Ви так перейняті настроєм оточення, що бачите себе в мундурі, вам не лячно на всіх фронтах боїв минулих і грядучих і безжурно затягнувши „Бо війна війною", відступаєте до своєї кімнати.

А все те, щоб ви знали, за вдячуєте ви не кому іншому, як старій і новій войні, бо без Галичина і старого воякського покоління не було б ані Союзівки ані пісні „Бо війна війною", а без Дивізії і молодої войни, не було би пісні „Розпрощався стрілець зі своєю ріднею" та „Гармати били, а ми наступали", а може, навіть, не було би стільки народу на Союзівці ...

Тому, хай жиє Союзівка, де „з журбою радість обнялась", і хай жиє „стара война", „сучасна война", себто і та, що була, і та, що є, а я ще скажу, і та, що буде. — Кажу тому, бо люблю війну, в якій серце українське світає новою надією на волю.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Відзначення Роковин смерти Головного Отамана С. Петлюри у Филаделфії

Українська православна парафія св. о. Николая при 23-ій і Аспен вул. вшанувала пам'ять сл. п. Симона Петлюри св. Літургією і Панахидою, які відправив парох парохії о. Николай Левицький. Хоч дощ падав, але зійшлися чесні люди до храму Божого віддати поклін і помолитися за цього героя і за всіх героїв України, щоб Всевишній дав нам добрих і свідомих провідників, для визволення нашої поневоленої батьківщини, України. Взносив нарід молитви і за згоду на єдність нашу тут, в Америці. До цього Свята церковного причинилась дуже много трудолюбива українка п-і Казимира Заховайко з мужом Миколою, і спрошувала всіх на цю урочистість. Принесла вона до церкви великий портрет сл. п. Симона Петлюри, прикрашений прекрасними рожами і поставила його перед тетраподом. Перед ним світилася лямпада на це, щоб його слава ширилася між нами і його ідея.

До панахиди станув в чорних ризах о. Н. Левицький, а весь нарід зі світлом в руках стояв і не одному сльози полилися, як почув, як наш наш нарід і його провідники гинуть за волю і долю України. Промова о. Н. Левицького була дуже зворушлива. Під час Панахиди відбулася збірка на залишенців. Честь усім, що взяли участь в цім нам смутнім святі, а п-і Казимирі Заховайко за труд, і о. Н. Левицькову за Богослуження, яке закінчено могутнім співом Вічная Пам'ять усім борцям, що положили свої буйні голови за Волю України.

Анна Шінкоє

80-ліття Андрія Жука

14 липня представники українських громадських організацій Відня, на чолі із парохом укр. кат. церкви св. Варвари о. д-р Вол. Гавлічем і з б. сенатором проф. д-р Вол. Залозецьким, звеличали 80-літню річницю народження нашого заслуженого політичного і кооперативного діяча, пана радника Андрія Жука, відвідавши Ювілята та його дружину в їх мешканні і передали йому з нагоди ювілею свої особисті побажання та привіти від репрезентованих ними організацій.

Ювілят, що тішиться добрим станом здоров'я, як на свій поважний вік, і стоїть все ще на висоті своєї духової сили, зворушений дякував за всі ті слова признання, які йому складали.

На прийняттю, яке приготовила для гостей з великим смаком, з традиційними українськими пиріжками, дружина Ювілята пані Анна Жук, ювілят розповідав багато із свойого многодіяльного життя, зосібна про Революційну Укр. Партію та про участь українців в революції 1905 р.

Присутні обмінювалися споминами, при чому проф. д-р Залозецький оповідав дуже цікаві епізоди з його пережиівань на Україні в роках 1917-1918 та про його діяльність як професора університету св. Володимира у Києві.

Надзвичайно цікаві розмови тяглися до пізнього вечора, при чім ювілят повідомив присутніх гостей, що дістав багато привітів від українських культурних установ і приватних осіб, з різних країн українського еміграційного розсіяння, і дещо відчитав з тих привітів, — вони свідчили, що Ювілят є загально знаною і шанованою особою серед українського громадянства.

Та приходив час, що треба було розставатися з Ювілятом і його милою дружиною, передаючи йому щирі побажання, щоб Господь Бог дав йому ще довгі роки в здоров'ю прожити, для довершення тих завдань, які поставив собі до виконання.

М. І.

Музичний Вечір учнів УМІ в Боффало, Н. Й.

21 червня відбувся Музичний Вечір учнів Українського Музичного Інституту в Кляйнгенс Мюзік Гол. Учні мали нагоду грати на дуже доброму фортепіяні, що мало корисний вплив на їх гру. Програма складалася з двох частин. Перша була присвячена творам Шумана і Шопена, у 150-річчя народження. В другій частині учні виконували твори українських композиторів. Виступали учні кляси проф. Лагодинської - Залеської. З нижчих курсів виступали учні: Гаврилюк, Осташук, Чмола, Салдит і Заньків. З курсу середнього виступали учні: Мосійчук, Мохнач, Оксана Осадца і Стефан Осадца. Треба відмітити, що гра елевів була добре підготована, учні грали з пам'яті і у своїй грі виказали непересічні музичні здібності.

Наймолодша учениця Марта Гаврилюк, вчиться неціпого півроку, виказала велику музикальність, відчуття ритму і технічну зручність.

Своєю грою вирізнювалася теж Леся Остапчук, при більшій пильності може бути дуже доброю ученицею.

Рівнож доброю була гра Богдана Чмоли, і то під оглядом технічним і інтерпретації. Прелюд Берковича відограно бездоганно. Юрко Салдит і Ігор Заньків виконали свою програму поправно, треба однак побажати їм більше пильности і зацікавлення музикою, тоді технічно багато зискають.

З учнів середнього курсу великий поступ зробив Аскольд Мосійчук, який грав твори Шумана, Шопена і Барвінського, це вже була зрівноважена, більше зріла гра і відповідна інтерпретація, правильне виконання динамічних знаків, гарний удар і звучне „форте".

Дуже добре відограла Орися Мохнач твори Шумана, Шопена і Лисенка. У грі її слідно було відчуття стилю музичного твору, це можна було завважити у виконанні Елегії Лисенка.

Двоє Осадців, Стефан і Оксана, брат і сестра, мають багато даних, щоб стати в майбутньому нашими добрими піяністами. У своїй грі виказали велику музикальність, хід, гарний м'який тон і добру інтерпретацію.

Вони з належним зрозумінням відограли твори Шопена, Шумана і Фоменка. На будуче треба б побажати їм більше витривалої і систематичної праці над собою.

З українських музичних творів елеви виконали твори Лисенка, Барвінського, Фоменка, Безкоровайного, Берковича і Майканара.

Гарні успіхи цього Вечора завдячують учні своїй учительці Лагодинській - Залеській, яка присвячує багато труду музичному образуванні наших учнів. При кінці Вечора делеґація учнів подякувала проф. Лагодинській-Залеській за її працю і вручила китицю квітів.

Проф. Василь Безкоровайний

Попис фортепіянової студії Софії Яремкевич у Клівленді, Огайо

Річний попис Першої Української Фортепіянової Студії в Клівленді під керевництвом п-і Софії Яремкевич відбувся 11-го червня в приміщенні Музичного Центру, розташованого в університетській дільниці міста. Виступало 26 учнів із загального числа учнів — 29, бо троє були хворі.

Програма почалася ліричною поемою „Надійшла весна" — Райна, що її відіграли на двох фортепіянах учениці студії Лія Беннет і Марія Іванишин. Цей твір збудив у слухачів відповідний настрій і підготував їх до наступних точок. Далі почались виступи дебютантів. З молодших учнів найкращі висліди своєї праці показали: Маруся Павлишин, яку проф. Картер з Вашинґтону за блискуче виконання „Токкатіни' Кабалевського назвав на візитації визначною ученицею; Любця Адамович; Галя Поглід; Лія Беннет і Лія Вурда, які за останній рік виявили великий поступ у навчанні і під час попису виконували різноманітні твори зі знанням і бадьорою впевненістю.

У другій частині приємне враження від своїх виступів залишили насамперед Марія Іванишин і Дарія Завойна. Так само Софія Тершаковець по мистецьки відіграла „Словянський танок" Дворжака; молодий учень Павлусь Трач з блискучою технікою виконав „Фантастичний танок" — Шумана і „Рвучі води" — Адлера. Слід відмітити, що цей учень за останній час навчання в студії зробив подивугідний поступ. Виконавець досить складної „Тарантелі" — Геллера, Андрій Попель, успішно справився зі своїм завданням і показав, що він цілковито опанував інструмент.

У третій частині добру техніку гри і знання відіграних творів показала Жоана Шелеста, що виконала „Інвенцію" — Баха, „Сонату а-дур" — Моцарта і „Глибоку пурпуру" — де Ровза. Ця учениця, що під час навчання в студії, виявила велику пильність і працьовитість, подає особливі надії на своє музичне майбутнє: Цілком добре виконала „Елегію" Ліпта і „Вальс С-мінор" — Шопена, Надія Полянська. Попис закінчили Андрій Левицький, виконуючи вальс Шопена, і Нестор Смаль-Стоцький, що грав революційні етюди Шопена. Бравурно відіграні, в приспішеному темпі, але без зайвої фанфаронади ці твори показали, що їх виконавці вже добре опанували науку і мають поважні досягнення.

Попис пройшов з повним мистецьким успіхом і був урізноманітнений грою на двох фортепіянах (Н. Смаль-Стоцький і А. Левицький, Ж. Шелеста і Н. Полянська). Заля була виповнена численною публікою, хоч в той самий вечір відбувалася вечірка Рідної Школи.

Досягнення Студії були наочно показані на цьому пописі. Вона ввесь час зростає і якість навчання невпинно підвищується. Варто зазначити, що цього року найкраще склали іспити учні: Марія Павлишин, Тедді Тершаковець, Жоана Шелеста, Надія Полянська, Марія Іванишин, Іруся і Павлусь Трачі. В цьому велика заслуга керівниці Студії п-і Софії Яремкевич, яка з посвятою ставиться до музичного виховання нашого доросту, не числячись ні зі станом здоров'я, ні з часом, провадить з дітьми і молоддю науку, прищеплює їм любов до музики і старається розвинути їх музичні обдаровання та спрямувати їх на правильний шлях.

Ю. Г.

Праці Денверської групи УВАН

Впродовж 1959/60 академ. року Денверська Група УВАН у ЗДА влаштувала 7 наукових засідань. На них виголошено 12 доповідей на теми: літературознавчі, історичні, економічні, біографічні, геологічні, біологічні й совєтознавчі. Деякі доповіді супроводилися виставками друків, або мистецькою частиною. В засіданнях взяло участь загалом 148 осіб, отже пересічно по 21 на засіданню .

Остання конференція Групи відбулася 16-го липня ц. р., під проводом д-ра Богдана Винара, члена НТШ, в Денвері, Колорадо. На ній, прибулий в Тексасу гість, д-р Тиміш Олесіюк-Олесевич, член-кореспондент УВАН, виголосив дві доповіді на теми: „Вернигоровська українська леґенда та її двохсотлітня історія". Доповідач з'ясував значення ірраціональних чинників в історії народів, зокрема різного роду леґенд конструктивного характеру. До останніх зараховує він також історіософічні „пророцтва" Вернигори в Україні. Підкреслив, що ця тема чомусь досі майже не розроблена й не використана українськими науковими й громадськими чинниками. В той час як леґенда, витвір, правдоподібно, *мазепинської доби, помимо* безпечних історико - теоретичних вартостей, могла би мати, зогляду на її оптимістичне наставлення, неабияке прикладно - соціологічне значення, як допомічне знаряддя в процесі визвольних змагань українського народу. Це розуміли чужинці, зокрема поляки. Вони використовували її в письменстві, малярстві й політиці, пристосовуючи для своїх цілей.

В другій доповіді про „Галицько - Руську Трійцю" д-р Т. Олесіюк поділився згадками з 1919 року, з часів т. зв. „Кам'янець - Подільської доби" української новітньої історії. Він подав цінні спомини про діяльність і світогляд Ів. Панькевича, В. Бирчака й Вас. Пачовського, видатних галицьких культурних і громадсько - політичних діячів, з якими йому довелося співпрацювати в ті часи на наддніпрянському ґрунті, в міністерстві освіти й культури Української Народної Республіки.

В обговоренні доповіді взяли участь три дискутанти. Вони разом з останнім словом доповідача, збагатили своїми заввагами зреферований ним матеріял, особливо в межах першої доповіді .

Л. Б.

Відпочинковий Табір Юного СУМА в Міннеаполісі, Мінн.

Осередок СУМА ім. Т. Мазепи в Міннеаполісі зорганізував другий відпочинковий табір в прекрасній місцевості стейтового парку біля озера „Лейк Карлос", Александрія, Мінн.

В таборів є 25 юних сумівок і сумівців та 10 дітей, яких родичі пустили на відпочинок. Разом є 35 дітей.

Відвідавши табір, я переконався, що умови є прекрасні. Чиста місцевість, озеро з охороною, ліски, потічки, горбки — творять чудову картину. Діти є надзвичайно задоволені, і любо дивитись на їх юні опалені лиця. Табір відбувається під добрим наглядом і з певними наперед запланованими денними програмами.

В склад проводу входять: мгр. П. Бреславець — комендант табору, п. Д. Мандибура — обозний, п. Воляник — голова осередку СУМА. Опіка юначками: пані Мицьо, К. Филипович, О. Бреславець. Опіка юнаками: п. С. Данилишин, п. Воляник та п. інж. А. Гноєвий.

Всі юнаки і юначки, також і не сумівці, — належать до відповідних ланок і під вмілим керівництвом відбуваються свої щоденні відпочинкові завдання та забави. Лунають дзвінкі голоси з українськими піснями, відбуваються спортові гри, різного роду гри та багато інших забав.

Надіюся, що на наступний рік зголоситься багато більше дітей і родичі належно оцінять старання осередку СУМА — гуртувати українську молодь.

Ю. Никифорук,
спортовий референт
Осередок СУМА

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. проф. Омеляна Плешкевича, незабутнього диригента українських хорів в Шикаґо, а перед тим у Львові і у Німеччині складаємо на Українських Інвалідів квоту 10.00 дол.
Ліга Американців Українського Походження в Шикаґо

ЗІ СПОРТУ

МІЖНАРОДНА ФУТБОЛЬНА ЛІҐА

БАНҐУ (Бразилія) — ЧЕРВОНА ЗОРЯ (Югославія) 2:0 (2:0)

Ню Йорк, 31 липня. — Переложені в останній хвилині змагання на неділю через зливний дощ в суботу притягнули на все ще мокре грище Польо Ґравндс 20,107 глядачів.

Швидкість бразилійців, получена з майстерним опануванням м'яча, зробила своє. Довгими подачами, які переносили акції з одної сторони грища на другу, та блискавковими наступами з комбінаціями, про які ще „Футбольна книжка не пише", наварили бразилійці Червоній Зорі стільки клопоту, що годі було і досвідченим югославам з цим впоратися. Тасмниця (тепер всім відома) успіху бразилійців у несподіваних загранннях, часто незгідних з усякими досі прийнятими системами. Вже на 14-ій хвилині гри Естевес добиває з 10 метрів сильнивй вільний удар Бета, відбитий від поперечки воріт, і Банґу веде 1:0, тільки кілька хвилин після непризнаних воріт, здобутих для Банґу з „офсайду". В 20-ій хвилині гри поперечка рятує югославів від других воріт, що їх чотири хвилини пізніше таки стріляє дуже швидкий та притомний Зе Марія.

Югослави, розгублені швидкими атаками противника, вдались до гострішої гри, яка, на нашу думку, була і їх помилкою. Змагуни Червоної Зорі присвячували більше уваги погоні за противниками і їх „кістками", як самому м'ячеві, бо часом траплялися навіть „фавлі" без м'яча. Репрезентант Югославії Костич, центр нападу Червоної Зорі, не міг стерпіти взірцевого криття дефензиви Банґу і старався всіми можливими засобами, в тому і „фавлями", пробитись до воріт противника.

В другій півгрі Червона Зоря скріплювала свої акції нападу участю в них бічних помічників, або оборонців, але менаджер Банґу зумів не тільки вдержати посилені наступи стягненням лише одного лучника до заду, але і в цьому укладі дальше загрожувати воротам югославів та держати м'яч на їх половині грища. Наглядним тут був рахунок „фавлів" 23 до Червоної Зорі та лише 6 до Банґу, та тільки дві стрілові нагоди югославів в порівнянні до численних (понад 15) грізних стрілів по воротах Червоної Зорі.

Ще більше цінною була перемога Банґу, коли взяти до уваги, що цей клюб грав без своїх двох найкращих змагунів: Адеміра, якого представники преси вибрали 33 точками найкращим змагуном другої дивізії М. Ф. Ліґи, та Карльоса, найкращого стрільця нападу Банґу. В голосуванні на найкращого змагуна дальші місця зайняли: Веселінович (Черв. Зоря) та Карльос (Банґу). Найкращим воротарем признано голосуванням Юкіцевича з з Червоної Зорі (31 точкою), перед Хрістенсоном з Норшопінґу з 30 точками.

Перед цією, п'ятою вже, зустріччю югославів відіграно вперше їх правильний гимн „Гей, Сльоване", але зробили їм цим разом несподіванку сербські втікачі, вивісивши на трибунах три написи в сербській мові: „Хай живе свободолюбивий сербський народ". „Геть з комуністичною голотою", та „Перекажіть тітовцям: час розплати надходить".

В суботу 6 серпня, о год. 2.30 по пололудні відбудуться фінальні змагання М. Ф. Ліґи між першунами першої та другої дивізії Кільмарнок (Шотляндія) та Банґу (Бразилія). Можна сподіватися, що бралилійці, які виступлять до цієї гри в повному складі, доложуть всіх зусиль, щоб здобути теж загальний чемпіонат М. Ф. Ліґи та її чашу. Зустріч представників двох різних шкіл футболу буде напевно повна емоції, показу футболу високої кляси та гостроти змагань за високу ставку.

Кінцевий стан показника Другої Дивізії М. Ф. Ліґи

	Точки	Ворота
1. Банґу	9:1	14:3
2. Ч. Зоря	7:3	13:5
3. Сампдорія	5:5	11:13
4. Сп. Клюб*	4:4	7:12
5. Норшопінґ	3:7	10:15
6. Рапід*	0:8	7:14

* Змагань Спортінґ Клюб — Рапід не розіграно через непогоду, а обидва клюби мусіли виїхати в цей самий день суботу 30 липня, бо мали замовлені місця на літаках.

(в. с.)

Велика ватра в пластовому таборі на Бобрівці, Конн.

Курінь Рада Хмельниченків започаткувала це велике пластове свято 16 липня ц. р.

Згідно із своїми традиціями, 27 курінь УСП Хмельниченків відбув свою курінну раду в лісі в свому таборі, після чого курінь вийшов із лісу над озеро. Ось тут присутнім показалася імпозантна картина й незабутня, що надавалася на фільм. На чолі почету йшов гетьман в історичній гетьманській кереї із засвіченим смолоскипом в товаристві осаула та писаря, а в руках тримав гетьманську булаву. Це відбувалося 8.30 вечора. Робило на присутніх сильне враження. За цим почетом, в товаристві старшин Хмельниченків, ступав проф. Мирон Заклинський, якому на Курінній Раді недавно почесний титул Хмельниченків. Зблизившись до озера, гетьман, тобто, курінний командант, всів до човна із осаулом та хорунжим, об'їхав тричі озеро та наблизився до ватри, що її майстерно побудовано на воді та її під спів курінної пісні: „Чи то буря, чи то грім" — запалив. Картина варта мистця. Запалено ватру на знак передачі команди нововибраному курінному.

Коли вийшли з човна, почалась передача влади. І так бувший курінний Ярослав Гарасимів зняв із себе гетьманську шапку, кирею та булаву й передав Мирославові Красієві. Передано тут же, так би сказати, історичну шаблю ст. пл. М. Дармохвалові, яку курінь дістав в 1956 р. на своїй першій Раді від одного кубанського козака. Урочисто передано з заприсяженням курінний прапор хорунжому Яр. Гарасимові. Всі ці церемонії повні атракції, відбувались в історичній формі. Нововибрані по козацьки чоломкались із тими, хто їм передавав владу.

По закінченні церемонії, запаливши від ватри, що на воді, три смолоскипи, почет вирушив на таборову пластову площу - майдан, щоб начати велику свою ватру. Три смолоскипи символізували три обов'язки пластуна. Почет ішов під спів козацьких пісень. Велику ватру для пластунської молоді й батьків і громадян відкрив новий курінний М. Красій. Відкривши її, згадавши про молодих побратимів, що відійшли трагічно від них у Шикаґо. Однохвилинною мовчанкою вшановано їхню незабутню пам'ять, під час тієї мовчанки трембіта сумно трембітала й не одному витискала з очей сльози.

Пл. сен. Вол. Бадалець привітав представників КПС, що інспектували табір, в особах: Краєвої командантки пл. сен. Макаревич, голову КТК Ю. Ференцевича та представника КПС, інж. Хамулу. По привітанні гостей, слово передано проф. Заклинському, який виголосив доповідь про гетьмана Б. Хмельницького та його добу. Довго й всебічно насвітлював почесний член Хмельниченків цю світлу сторінку з нашої історії, і неодин почув вперше таке широке тло, на якому розвивалася козацька держава Хмельницького. Прелеґент згадав і останній наш визвольний змаг і закінчив вірою в нашу остаточну перемогу. Довго не вмовкали оплески, якими нагароджено прелеґента.

Ватра палала, а на її тлі відбувалася поважна частина програми, яку вів дотепно пл. сен. В. Бакалець, а вже веселу перебрав на себе командант юнацького табору ст. пл. Богдан Балко. Майже дві годині пластуни й гості під голосний сміх сприймали щораз то нові точки виступів поодиноких пластунок та пластунів. Атракцією вечора був історичний танок із шаблями та славний „магомет". Пізно вночі закрито ватру піснею: „Сіріли у сумерках", та „Ніч вже йде"!

А в неділю Службою Божою, що її правив о. Маселко, відзначено „Тиждень Поневолених Народів". Отець Маселко виголосив з тієї нагоди відповідну проповідь, закликаючи молодь, згідно із зазивами наших Високих Церковних Ієрархів до молитви за визволення нашого народу та нашої батьківщини із московської неволі.

Адміністрація докладає всіх зусиль, щоб нашим дітям на Бобрівці велося добре. Це вже пані Катря Оприско дбає, щоб обіди були обильні та смачні. Дітвора задоволена. А адміністратор Ст. Оприско доглядає кожну річ, щоб все функціювало. Діти мають побудовані прекрасні туалети з тушами. Це направду неабияке досягнення. З того діти дуже вдоволені. Гадаємо, що так Іст Чемем, як і Бобрівка розвинуться в два великі центри нашої пластової молоді, на яких будуть вишколюватися будучі наші національні провідники.

(П. я-к)

● **У Східній Німеччині** відчувається знову таку скупість харчів, що тамошні жінки мусять знову вистоювати в довгих чергах перед крамницями і відходити з нічим. Комуністична влада проголосила на повній першій сторінці „Берлінер Цайтун" обіцянку поправити постачання м'яса, молока, яєць і крупи.

● **8 визначних** американських нафтових фахівців відлетіли 1. серпня до СССР, щоб там відвідувати нафтові поля, рафінерії та дослідні наукові інсталяції. Ця прогулька відбувається в рямках наукової виміни між

ДРУЖБА ДИТИНИ З ГОРИЛЕЮ

Дворічна ґориля Джім у звіринці Гаґенбека в Гамбурґу (Німеччина) привезена з Французької Екваторіяльної Африки примилюється до малої дівчинки. Дійшовши до зрілого віку, ця ґориля матиме сім стіп висоти і важитиме 700 фунтів.

„Автоматизація праці загрожує існуванню цілих громад" — заявляє Кеннеді

Вашинґтон. — Демократичний кандидат на президента Джан Ф. Кеннеді склав окрему заяву про механізацію праці, в якій твердить, що автоматизація праці може бути „загрозою для існування цілих громад", якщо її розв'яжеться без узгляднення інтересів заінтересованого робітництва. Цю заяву склав Кеннеді для Наукової Служби, яка вивчає справу автоматизації виробництва. Але сенатор Кеннеді сказав, що механізація праці може бути „засобом до кращого майбутнього, коли її буде здійснюватися при тісній співпраці робітництва і власників підприємства та уряду". Треба подбати про те, щоб вможливити потрібне розміщення робітників „при здійснюванні цієї нової революції в промислі", яка починається. Уряд повинен допомагати „створювати нові варстати праці для тих жертв, що їх позбавила праці новітня машина-автомат". На думку сен. Кеннеді робітництво не повинно виступати проти машин, які збільшують продукцію і спричиняють зріст американської економіки. Автоматизація праці, — казав Кеннеді, — це виклик нашому проводові: проводові робітничих організацій і продуцентів та проводові цілої країни — урядові ЗДА.

● **В Англії** до Генеральної Ради Конґресу професійних спілок увійшов секретар англійської робітничої спілки рудокопів, *Вільям Пейнтер, комуніст*. Останній комуніст в тій Раді засідав ще 1949 року. Пейнтер скріпить натиск робітничих спілок на Партію Праці, щоб вона займала в справах атомового зброєння і примусової націоналізації промислу та транспорту становище комуністів.

● **До Москви** прибув Джон Валлер, новий амбасадор Австралії. Між СССР і Австралією були зірвані дипломатичні взаємини в 1954 році, коли-то член совєтської амбасади в Канберрі, Владімір Петров „вибрав свободу" і виявив шпигунську сіть, яку зорганізувала та якою керувала совєтська амбасада.

Як усмирити невральгічні терпіння

Хворі на **НЕВРАЛҐІЮ**, повинні знати, що їхні болі можуть бути усунені. Запалення нервів, що доводять Вас до незносимих мук, докучливих болів рук, рамен, плечей, ніг й інших частин тіла, спричинює терпіння, що від докучливої недиспозиції доводить прямо до аґонії. Хворі часто пригноблені тим нещастям в розпуці, без надії на яку-небудь допомогу. Тепер є корисна формула, яка влегшує болі і робить Вас більш життєрадісним, тоді, коли природа бореться за знормалізування умовин. Не терпіть більше, ані хвилини, без випробування цього. Шліть цей вирізок з повним ім'ям і адресою до KINGSLY CO., на подану адресу і одержите відворотною поштою 100 таблеток Antro, за які заплатите поштареві тільки $ 3.65, при доставі. (Тут включені всі поштові і C.O.D. оплати). Пишіть до:
KINGSLY CO., Dept. 8
Peekskill, N. Y.

ТАРЗАН, ч. 4499. Знайшли.

THE GHOST'S WARNING UNNERVED THE CAMP, BUT GARVEY WAS STILL DETERMINED TO GET HIS PICTURES.

THUS, NEXT MORNING THE GROUP SET OUT, LEAVING THE DOCTOR AS GUARD.

THEY TRUDGED THROUGH THE THICKET FOR HOURS, UNTIL TARZAN FINALLY FOUND PUNGENT, MATTED GRASS--BOLGANI'S LAST RESTING PLACE!

Осторога примари позбавила сили духа табір, але Ґарві і надалі впирався, щоб фотографувати.

І так найближчого ранку група вирушила, залишаючи доктора як вартового.

Вони плентались чотиря години хащами, поки вкінці Тарзан не знайшов їдку пом'яту траву... останнє леговище болґані!